

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Hoitotyön koulutusohjelma / sairaanhoitaja

Juha Holopainen

KOTKAN MERIALUEEN PIENVENEILIJÖIDEN PELASTUS- JA KELLUNTA-
PUKINEIDEN KÄYTTÖPÄÄTÖKSEEN LIITTYVÄT TEKIJÄT

Opinnäytetyö 2012

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Hoitotyön koulutusohjelma

HOLOPAINEN, JUHA

Kotkan merialueen pienveneilijöiden pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseen liittyvät tekijät

Opinnäytetyö

25 sivua + 2 liitesivua

Työn ohjaaja

Yliopettaja Hilikka Dufva

Toimeksiantaja

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu

Marraskuu 2012

Avainsanat

veneily, hukkuminen, turvallisuus, pelastusliivit, käyttö

Tutkimuksessa on pyritty selvittämään, mitkä asiat ovat yhteydessä pienveneilijöiden pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseen. Tutkimus on toteutettu teemahaastatteluna kesällä 2012, 15.6 – 13.7 välisenä aikana Itärannan pienvenesatamassa Kotkassa. Tutkimusta varten haastateltiin 21 veneilijää.

Tutkimuksessa tuli ilmi, että käyttömukavuus vaikuttaa eniten pienveneilijöiden pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseen. Perinteisiä pelastusliivejä ei haluttu käyttää, vaan suosittiin enemmän ns. paukkuliivejä. Veneilijät myös käyttivät rannikkoalueille ominaisuuksiltaan huonosti soveltuvia kelluntapukineita ajatellen niitä riittävän turvallisiksi.

Pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöä ajateltiin lisättävän käyttömukavuuteen, ulkonäköön ja hankintahintaan vaikuttamalla. Myös pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpakkoa ehdotettiin.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Health Care

HOLOPAINEN, JUHA

Factors Affecting the Decision of Wearing a Life Jacket or a Boyuancy Aid among Pleasure Boaters in Kotka Sea Area

Bachelor's Thesis

25 pages + 2 pages of appendices

Supervisor

Hilkka Dufva, Principal lecturer

Commissioned by

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu,
University of Applied Sciences

November 2012

Keywords

boating, drowning, safety, life jacket, use

The subject of this study was to examine the use of buoyancy aids and life jackets in pleasure boating in Kotka sea area. The main objective was to investigate the affecting factors in the decision-making process of wearing or not wearing buoyancy aids. The data were gathered by theme interviews in summer 2012, from 15 June to 13 July, in Itäranta marina in Kotka. The respondents comprised 21 interviewees, all of whom were regarded as pleasure boaters.

As a result, it was discovered that the perceived comfortableness had the most significant impact on decision to wear a life jacket or a buoyancy aid. The respondents were reluctant to wear traditional life jackets. Instead, the interviewees wore so-called lightweight gas lifejackets. Furthermore, the pleasure boaters used buoyance aids unsuitable for the coastal conditions regarding them falsely safe.

When asked for ideas on how to increase the use of life jackets and buoyancy aids, it was suggested that their comfortableness, outward appearance and purchasing price could be subject to change. In addition, it was proposed that the use of life jacket and buoyancy aids could be made obligatory.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	TUTKIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS	6
2	VENEILYTURVALLISUUS	7
3	TURVALLINEN PIENVENEILY	9
	3.1 Turvalliseen pienveneilyyn liittyvät laitteet ja välineet	9
	3.2 Pakolliset turvallisuusvälineet	9
	3.3 Pelastautumis- ja kelluntapukineet	10
4	TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA TUTKIMUSONGELMAT	11
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	12
	5.1 Tutkimuksen kohderyhmä	12
	5.2 Tutkimusaineiston hankinta	12
	5.3 Teemahaastattelu ja sisällön erittely	12
6	TUTKIMUSTULOKSET	13
	6.1 Perustietoja haastatelluista	13
	6.2 Pelastus- tai kelluntapukineiden käyttö	15
	6.3 Pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseen liittyvät tekijät	16
	6.4 Pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöä edistävät tekijät	17
	6.5 Alkoholia veneessä	19
7	POHDINTA JA PÄÄTELMÄT	19
	7.1 Tulosten tarkastelu	20
	7.2 Tulosten luotettavuus ja yleistettävyys	21
	7.3 Tutkimuksen etiikkaan liittyvät asiat	21
	7.4 Tutkimuksesta saatu hoitotieteellinen hyöty	22
	7.5 Jatkotutkimusaiheet	22
	7.6 Tiivistäen tutkimustulokset	22
	LÄHTEET	24

LIITTEET

Liite 1. Haastattelututkimuksen kyselylomake opinnäytettä varten

Liite 2. Teemakysymykset ongelmittain

1 TUTKIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Vesillä liikkuminen on jokaisen oikeuksiin kuuluva asia (Vesilaki 22.5.2011/587, 3. §). Lisäksi Suomessa huviveneen kuljettajalta ei vaadita minkäänlaista tutkintoa. Ainoastaan rekisteröidyn moottoriveneen kuljettajan ikäraja on 15 vuotta (Vesiliikennelaki 20.6.1996/463, 6 §.) Vesillä liikuttaessa on aina vaara joutua vedenvaraan syystä tai toisesta. Ilman pelastus- tai kelluntapukineita veneilevien hukkumis-kuoleman riski on suurempi kuin niillä veneilijöillä joilla on ne puettuna (Luntiala, P., Komulainen, M-L., Larsson, N-E., Wallin, A. & Lyytikäinen, J. 2004, 18).

Erilaiset vesiliikenteen turvallisuudesta vastaavat organisaatiot, kuten Rajavartiolaitos, Suomen Meripelastusseura, pelastustoimi sekä Suomen uima- ja hengenpelastusliitto, ovat tuottaneet omia tilastoja, jotka liittyvät myös vesiliikenneonnettomuuksiin. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín Veneilyonnettomuuksien vuositilasto 2011 oli ensimmäinen, jossa nämä tiedot oli koottu yhteen.

Pienveneilystä ja pelastus- tai kelluntavälineiden käytöstä on niukasti aiempia tutkimustietoja. Aiemmat tutkimukset keskittyvät lähinnä pelastus- ja kelluntavälineiden ominaisuuksia sääteleviin standardeihin, ja aiemmin tapahtuneisiin vesiliikenneonnettomuuksiin.

Tämä tutkimus on osa Etelä Kymenlaakson kuntien turvallisuussuunnitelma EK-ARTU- hanketta. Hanke liittyy kuntien arjen turvallisuuteen, johon myös vesiliikenne ja meriturvallisuus kuuluvat. Hankkeen tarkoituksena on tukea ja antaa tietoa kuntien eri suunnitteluelimille turvallisuusriskien vähentämiseksi sisäasiainministeriön sisäisen turvallisuuden ohjeiden mukaisesti. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu toimii hankkeen koordinoijana.

Tutkimuksessa tavoitteena on haastatella veneilijöitä Kotkan pienvenesatamissa veneilykaudella 2012. Tarkoituksena on selvittää, miten pienveneilijät käyttävät pelastus- tai kelluntapukineita.

2 VENEILYTURVALLISUUS

Oksa on 2006 valmistuneessa opinnäytetyössään tarkastellut kellunta- ja pelastusliivien standardeja, testausmenetelmiä ja vaatimuksia. Keskeistä Oksan tutkimuksessa oli se, että ominaisuusvaatimukset ja niiden testausmenetelmät ovat tarkasti säädettyjä. Luntiala, Komulainen, Larsson, Wallin ja Lyytikäinen ovat 2004 julkaistussa sisäasiainministeriön tutkimusraportissa selvittäneet kuolemaan johtaneita veneilyonnettomuuksia vuosilta 2000 – 2002. Keskeisinä tutkimustuloksina, Luntiala ym. ovat todenneet eniten vesiliikenneonnettomuuksiin liittyviä hukkumiskuolemia tapahtuvan avonaisella perämoottoriveneellä, soutuveneellä, jollalla tms. liikkuville. Lisäksi Luntiala ym. ovat todenneet, että suurin osa hukkumiskuolemista olisi ollut ehkäistävissä, jos olisi käytetty pelastusliivejä. Mäkilä on 2009 valmistuneessa opinnäytetyössään tarkastellut veneilyonnettomuuksia ja niihin johtaneita syitä lähinnä onnettomuustyyppien ja niihin johtaneiden syiden kautta. Mäkilän tutkimuksen keskeinen tulos oli, että yleisin onnettomuuden aiheuttaja oli karilleajo ja se että veneilijät aiheuttivat useimmiten omalla toiminnallaan onnettomuuden.

Liikenteen turvallisuusvirasto TraFin kokoaman tilaston mukaan vuonna 2011 huviveneyliöonnettomuuksissa oli hukkunut 54 henkilöä. Valtaosa hukkumisista oli tapahtunut sisävesialueilla, joilla oli hukkunut 41 henkilöä. Kymijoen- ja Vuoksen vesistöalueella oli hukkunut yli puolet, eli 23 henkilöä sisävesialueilla hukkuneista. Merialueilla hukkuneita oli ollut vuonna 2011 yhteensä 13, joista Suomenlahdella 4.

Hukkuneista suurin osa, eli 33, oli ollut 55 - 74 v. miehiä. Naisia hukkuneista oli ollut kolme. Kaikki hukkuneet naiset olivat olleet yli 55- vuotiaita. (Taulukko 1.)

Taulukko 1. Huviveneliikenteessä 2011 hukkuneet ikäryhmittäin sukupuolen mukaan jaoteltuna (Lähde: Trafi 2011).

Sukupuoli	Ikäryhmät							Yhteensä
	15- 24 v.	25- 34 v.	35- 44 v.	45- 54 v.	55- 64 v.	65- 74 v.	75- v.	
Miehet	1	2	3	8	18	15	4	51
Naiset	-	-	-	-	1	1	1	3
Yhteensä	1	2	3	8	19	16	5	54

Kahta lukuun ottamatta, kaikissa kuolemaan johtaneissa onnettomuuksissa, oli ollut syynä veneen kaatuminen tai kallistuma. Kaikki vuonna 2011 kuolemaan johtaneet huvi-veneonnettomuudet olivat johtuneet toimintavirheestä tai alkoholista. Toimintavirheitä olivat liian suuri tilannenopeus ja kokemattomuus vesillä liikkumisesta. Noin kahteen kolmasosaan kuolemaan johtaneista onnettomuuksista, alkoholilla oli osuutta onnettomuuteen. Lähes kaikki onnettomuudet olivat tapahtuneet joko soutu- tai moottoriveneellä liikkuneille.

Suomessa huviveneilyaika on suhteellisen lyhyt: toukokuusta lokakuun loppuun. Eniten hukkumisonnettomuuksia tapahtui vuonna 2011 heinäkuussa, jolloin hukkui 15 henkeä. Viikonpäivistä keskiviikkona, perjantaina ja sunnuntaina oli eniten hukkuneita. Kyseisinä viikonpäivinä hukkui vesiliikenneonnettomuuksissa 31 henkeä vuonna 2011. Vuorokauden aikaan nähden hukkumiset keskittyivät joko aikaiseen aamuun tai klo. 12 – 21 väliseen aikaan (Trafi. Vesiliikenneonnettomuuksien vuositilasto 2011.)

Vesiliikenneasetuksen (7.2.1997/124, 2. §) mukaan moottorilla varustetussa vesikulkuneuvossa, on oltava mukana pelastus- tai kelluntapukineet jokaiselle veneessä olijalle, mutta niitä ei tarvitse pitää päällä.

Aiempien tutkimus- ja tilastotietojen mukaan (Luntiala, ym. 2004; Trafi 2011) pelastus- tai kelluntapukineiden käytön on osoitettu olevan tärkeä hukkumiskuolemia ehkäisevä tekijä. Oli siis luontevaa tässä tutkimuksessa pyrkiä selvittämään, mitkä tapahtumat, asenteet ja toiminnat ovat yhteydessä pienveneilijöiden pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseen.

Tässä tutkimuksessa peruskäsitteenä on veneilyturvallisuus. Veneilyturvallisuus kuuluu asia-aiheisiin merenkulun turvallisuus ja käsittää kaiken turvallisuuteen liittyvän veneilyssä, esim. pelastautumis-, merkinanto-, suunnistus- ym. välineistön (merenkulun asiasanasto.)

Merilain 15.7.1994/674 kuudennessa luvussa sanotaan mukailtuna näin. ”Veneilyssä tärkeitä turvallisuustekijöitä ovat veneilijän terve järki ja harkintakyky, sillä vastuu veneestä ja siinä olevien henkilöiden turvallisuudesta kuuluu veneen omistajalle tai

haltijalle, tai ajon aikana päällikkönä toimivalle. Lisäksi veneen on oltava turvallinen” (Pelastusliivit. TraFin ylläpitämät Veneily.fi- internetsivut.)

3 TURVALLINEN PIENVENEILY

3.1 Turvalliseen pienveneilyyn liittyvät laitteet ja välineet

”Liikkeellä olevassa moottorilla tai yli viiden metrin pituisessa purjeella varustetussa vesikulkuneuvossa on oltava seuraavat käyttökuntoiset varusteet. Pelastus- tai kelluntapukineet, aivot tai mela, ankkuri köysineen, tyhjennysväline, hätäkatkaisin, hätämerkinantovälineet ja veneen moottorin koosta riippuen sammutin.” (Vesiliikenneasetus 7.2.1997/124, 2. §.)

3.2 Pakolliset turvallisuusvälineet

Airoja tai melaa tarvitaan liikuttamaan venettä hallitusti mahdollisen konerikon sattuessa. On tärkeää saada vene turvallisesti pois esim. väyläalueelta ja välttää näin yhteentörmäyksiä. Ankkuri on tarpeellinen veneen paikalleen kiinnittämiseen mahdollista apua odotellessa.

Hätäkatkaisin on erittäin tärkeä turvallisuusväline moottorikäyttöisissä veneissä. Se kiinnitetään moottorin sammutusjärjestelmään, ja vaijerin toinen pää veneenkuljettajaan. Veneenkuljettajan pudotessa veneestä se sammuttaa moottorin. Vene ei näin pääse karkaamaan kovin kauas ja veteen pudonneen on mahdollista nousta takaisin veneeseen.

Hätämerkinantovälineitä tarvitaan silloin, kun on vaara joutua veden varaan karilleajosta tai kovasta merenkäynnistä johtuvan veneen uppoamisen takia. Kova vesisade tai aallokko voi myös roiskuttaa vettä veneeseen, jolloin tarvitaan jonkinlaista tyhjennysvälinettä ylimääräisen veden poistamiseen. Myös tulipalo on vesillä aina vaarallinen, siksi sammutin on välttämätön turvallisuusväline.

Tässä työssä tarkastellaan pienveneilijöiden turvallisuusvälineistä perusteellisemmin vain pelastautumis- ja kelluntapukineita.

3.3 Pelastautumis- ja kelluntapukineet

Veneilyyn tarkoitettuja pelastus- ja kelluntapukineita on runsaasti tarjolla. Jako voidaan kuitenkin tehdä selvästi pelastautumiseen tarkoitettujen, ja pelkästään kelluttavien pukineiden välille. Pelastautumiseen tarkoitettuja, ovat pelastusliivit, paukkuliivit ja pelastautumispuvut. Kelluttavia on runsaasti erilaisia, takeista liiveihin.

”Pelastusliivien on oltava henkilösuojadirektiivin (*direktiivi 89/686/ETY muutokseen, on Suomessa samansisältöisenä annettu valtioneuvoston päätöksenä nro.1406/93 22.12.1993*) mukaisesti tyyppihyväksytyjä, ja niissä on oltava CE - merkintä” Niiden on oltava väritykseltään keltaisen ja punaisen sävyisiä, tai muuten varoitusvaatteelle asetettujen värivaatimusten mukaiset (Pelastusliivit. Wikipedian internetsivut).

Standardisarjassa EN ISO 12402 osat 1 - 10, pelastusliivit luokitellaan kantavuuden tai käyttötarkoituksen mukaan kuuteen eri luokkaan:

- 50 N = Kelluntapukineet, jotka ovat tarkoitettuja suojaisille vesialueille rannan läheisyydessä
- 100 N = Pelastusliivit, jotka ovat tarkoitettuja suojaisille sisävesille
- 150 N = Pelastusliivit, jotka ovat tarkoitettuja rannikkovesille
- 275 N = Pelastusliivit, jotka ovat tarkoitettuja avovesille tai erittäin huonoon säähän rannikkoalueille
- Lisäksi, on liivit erikoiskäyttöön 50 – 275 N, sekä valtamerialusten pelastusliivit

Pelastusliivien pitää myös kääntää tajuton vedessä oleva selkäasentoon (Pelastusliivit.Wikipedian internetsivut).

Ns. paukkuliivit ovat kaasupatruunalla varustettuja pelastusliivejä, jotka veteen joutuessaan täytyvät itsestään (automaattiliivit) tai toimivat käsilaukaisulla.

Pelastautumispuvut ovat vaatimaan harraste- tai ammattikäyttöön tarkoitettuja kokopukuja, jotka estävät myös tehokkaasti hypotermian.

Kelluntapukineet ovat tarkoitettuja suojaisille vesialueille, ja uimataitoisille. Ne eivät käännä tajutonta selkäasentoon. Kellunta-asusteilla ei ole värimääräyksiä.

Etenkin paukkuliivien suosio on kasvussa. Paukkuliivit ovat mukavia ja helppokäyttöisiä, ja mallien runsaus edesauttaa sopivan liivimallin löytymistä erilaisiin käyttötarkoituksiin sopivaksi, (Leppä.2008.) Oikea pukeutuminen on paukkuliiveissäkin ehdottoman tärkeää. Haarakiinnitys on kiinnitettävä tarpeeksi tiukalle, eikä paukkuliivejä saa jättää vaatteiden alle. Myös tarpeeksi suurella nostokyvyllä on merkitystä, (Juuri-Oja. 2011.)

4 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA TUTKIMUSONGELMAT

Kotkaa sanotaan merikaupungiksi, eikä syyttä. Kotkan satama on Suomen suurin yleissatama. Kauppamerenkulun ohella myös veneilyllä on merkittävä osa kotkalaisen elämässä. Venesatamia Kotkassa on useita ympäri kaupungin aluetta. Näistä Kotkansaarella sijaitseva Sapokan venesatama on ehkä tunnetuin. Kotkan kokonaispinta-alasta noin 70 % on vesialuetta ja ranta-viivaakin on 170 km. Kotkan edustalla on noin 400 saarta, ja niissä on runsaasti kesämökkejä. Lisäksi kalastus on suosittu vapaa-ajan harrastus muoto. (Kotkan kaupunki.)

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on etsiä Kotkan kaupungin alueella olevien pienvenesatamien veneilijöiltä vastausta seuraaviin tutkimusongelmiin.

1. Mitkä asiat ovat yhteydessä pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseen?
2. Mitkä tekijät haastateltavien mielestä edistäisivät pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöä?

Tutkimuksessa havainnoitiin myös, miten alkoholia oli veneessä näkyvillä tai käytössä. Alkoholista ei kysytty erikseen.

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

5.1 Tutkimuksen kohderyhmä

Kohderyhmäksi valittiin avonaiset n. 5 metriset tai sitä pienemmät soutu- ja moottori-veneet, koska aiempien tutkimusten ja hukkumistilastojen mukaan eniten hukkumistapauksia sattuu avoimella ilman moottoria tai pienellä perämoottorilla varustetulla veneellä liikkuville (Luntiala ym. 2004,12; TraFi 2011).

5.2 Tutkimusaineiston hankinta

Haastattelut suunniteltiin toteutettaviksi Itärannan venesatamassa 15.6 – 13.7.2012 välisenä aikana, viitenä haastattelupäivänä. Haastattelupäiviä ja haastattelun ajankohtia ei valittu etukäteen, vaan ne valikoituivat sääolojen mukaan. Tavoitteena oli, ettei saateisella ilmalla haastatella. Arvioitiin, että poutaisella ilmalla veneliikenne olisi runsaampaa ja haastateltavia enemmän.

Haastateltaville kerrottiin haastattelun olevan opinnäytetyötutkimus, että se on vapaaehtoista eikä heidän henkilötietojaan tarvita. Kerrottiin myös, että haastattelu nauhoitettaisiin ja materiaali hävitettäisiin tutkimuksen jälkeen eikä sitä käytettäisi muuhun kuin tähän tutkimukseen. Myös se kerrottiin, että tutkimus julkaistaan valmistuttuaan ammattikorkeakoulujen Theseus opinnäytetöiden verkkojulkaisuarkistossa.

5.3 Teemahaastattelu ja sisällön erittely

Tutkimus toteutettiin teemahaastatteluna, koska yksinkertaisinta oli kysyä suoraan veneilijöiltä, käyttävätkö he veneilyliivejä, ja jos eivät käytä niin miksi eivät? (Eskola & Vastamäki. 2001,24.)

Puolistrukturoitu teemahaastattelu valittiin aineiston hankintamenetelmäksi, kun selvitettiin syitä pelastus- tai kelluntapukineiden käyttämättömyyteen. Puolistrukturoidussa teemahaastattelussa kysymykset olivat kaikille samat (ks.liite 1).

Vastaajilta kysyttiin aluksi perustiedot strukturoidusti, kuten ikä, sukupuoli, vene-
matkan tarkoitus ja se käyttikö pelastus- tai kelluntapukineita vai ei. Muut kysymykset
esitettiin teemakysymyksinä suullisesti haastateltaville (ks. liite 2). Haastattelut nau-
hoitettiin ja litteroitiin (purettiin tekstimuotoon) heti haastattelun jälkeen. Tutkimusai-
neisto ryhmiteltiin, luokiteltiin ja taulukoitiin induktiivisen sisällön analyysin keinoin.
Sen jälkeen tiedot vielä kvantifioitiin eli eriteltiin määrällisesti taulukoihin. (ks. Tuomi
& Sarajärvi 2009, 95 ja 120).

6 TUTKIMUSTULOKSET

6.1 Perustietoja haastatelluista

Tutkimuksen alussa ilmeni, että merialueella käytettyjen moottoreiden kokoluokka on
suurempi kuin alun perin kohderyhmää valittaessa oli suunniteltu. Haastateltujen ryh-
mässä, 20 hv (4 kpl.) ja 40 hv (5 kpl.) perämoottorikoot olivatkin yleisimpiä, mukaan
mahtui myös suuria moottorikokoja (80 - 150 hv) siksi tutkimuksen kohderyhmäksi
muutettiin alle 6 - metriset avoveneet. Perämoottorin kokoa ei rajoitettu. Tutkimukses-
sa oli myös mukana yksi keskimoottorivene ja soutuvene.

Haastattelut oli tarkoitus toteuttaa useassa Kotkan alueen venesatamassa veneilykau-
den aikana, kesä- syyskuussa. Kylmän ja koleaan kesän johdosta veneilyinnostus ei ol-
lut haastateltujen kannalta kuitenkaan paras mahdollinen. Myös veneilijöiden saavu-
tettavuus suljettujen laiturialueiden takia hankaloitti asiaa. Tästä johtuen haastattelut
tehtiin Itärannan venesatamassa 15.6 – 13.7.2012 välisenä aikana. Itärannan venesa-
tama valikoitui tutkimukseen valitun venekoon perusteella. Esimerkiksi Sapokan ve-
nesatamassa suuret venekoot ja suljetut laiturialueet eivät soveltuneet tutkimukseen.

Tutkimuksessa haastateltiin 16 venekuntaa, joissa oli yhteensä 21 haastateltavaa.
Haastateltavista miehiä oli 15 ja naisia 6. Haastateltavat miehet olivat iältään 27–74 v.
ja naiset 34–66 v. (Taulukko 2.)

Taulukko 2. Haastateltavien jakautuminen ikäryhmittäin sukupuolen mukaan jaoteltuna

Sukupuoli	Ikäryhmät					Yhteensä
	25 – 34 v.	35 – 44 v.	45 – 54 v.	55 – 64 v.	65 – 74 v.	
Miehet	2	4	4	1	4	15
Naiset	1	3	1	-	1	6
Yhteensä	3	7	5	1	5	21

Haastattelupäiviä oli 5, ja ne painottuivat kahta lukuun ottamatta perjantaipäiville. Muut haastatteluviikonpäivät olivat tiistai ja keskiviikko. Molempina päivinä oli yksi haastattelu. Haastatteluajankohtia ei ollut etukäteen suunniteltu, ja ne valikoituivatkin sääolosuhteiden mukaan. (Taulukko 3.)

Taulukko 3. Haastatteluajankohdat viikonpäivän ja vuorokaudenajan mukaan jaoteltuna.

Päivä	Pe 15.6	Ke 20.6	Pe 22.6	Ti 3.7	Pe 13.7	Yhteensä
Haastatellut venekunnat	3	1	6	1	5	16
			4			4
Kellonaika	12 - 18		2	1	5	11
	18 - 22	1				1
Yhteensä	3	1	2	1	5	16

Kysyttäessä venematkan tarkoitusta 7 venekuntaa oli matkalla mökille. Kalastus tai huviajo oli venematkan syynä neljällä venekunnalla. Muu syy, eli veneen korjaus, oli yhdellä veneellä. Mökille oltiin menossa eniten 22.6, mikä selittyy osin juhannusliikenteellä. (Taulukko 4.)

Taulukko 4. Venematkan tarkoitus päivämäärien mukaan jaoteltuna.

Venematkan tarkoitus	Päivämäärä					Yhteensä
	15.6	20.6	22.6	3.7	13.7	
Mökille	2	-	4	-	1	7
Kalaan	-	1	-	-	3	4
Huviajtoa	1	-	1	1	1	4
Muu tarkoitus	-	-	1	-	-	1
Yhteensä	3	1	6	1	5	16

6.2 Pelastus- tai kelluntapukineiden käyttö

Haastatelluilta kysyttiin, käyttävätkö he pelastus- tai kelluntapukineita veneillessään. Heistä 13 haastateltavaa ilmoitti käyttävänsä ja 8 ei. Tutkimukseen haastatelluista miehistä pelastusliivejä käytti 11 ja ei käyttänyt 4. Naisista 2 käytti ja 4 ei käyttänyt. (Taulukko 5.)

Taulukko 5. Pelastus- tai veneilyliivien käyttö ikäryhmittäin sukupuolen mukaan jaoteltuna.

Liivien käyttö	Sukupuoli	Ikäryhmät					Yhteensä
		25–34 v.	35–44 v.	45–54 v.	55–64 v.	65–74 v.	
Käytti	Miehet	1	3	3	1	3	11
	Naiset	-	1	1	-	-	2
Ei käyttänyt	Miehet	1	1	1	-	1	4
	Naiset	1	2	-	-	1	4
Yhteensä		3	7	5	1	5	21

m

Paukkuliivejä käytti 8 ja kelluntapukineita 5 vastaajaa. Lisäksi kaksi ilmoitti käyttävänsä vaativammassa olosuhteissa myös pelastuspukua. Yksikään aikuisista ei ilmoittanut pitävänsä ns. perinteisiä pelastusliivejä veneillessään. Haastatelluista 3 ilmoitti pukevansa pelastusliivit lapsilleen aina, kun nämä ovat veneessä.

6.3 Pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseen liittyvät tekijät

Haastateltavilta kysyttiin, mitkä asiat heidän mielestään olivat yhteydessä pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseen. Haastatellut pitivät käyttömukavuutta, ulkonäköä ja hankintahintaa käyttöpäätökseen vaikuttavina tekijöinä. Seitsemällä vastaajalla ei ollut mielipidettä asiasta, kun taas neljäntoista vastaajan mielestä yksi tai useampi asia vaikutti käyttöpäätökseen. (Taulukko 6.)

Seuraavissa on suoria lainauksia veneilijöiden kommentaareista.

”No just se, et tulee sellaseks Michelin ukoks, et on hankala liikua siel venees.”

”Sanotaan näin, et onhan se vanha keksintö jo, mut nykyaikan kumminkii nuoriso tykkää et siit on muka sanotaan näkö ja esteettist haittaa.”

”No kyl varmaan jossain määrin vaikuttaa, että jos ihan älyttömän kallit liivit on, niin kyl siin mieltii ostaako vai ei.”

Taulukko 6. Haastateltavien mielestä pelastus- tai veneilypukineiden käyttöpäätökseen yhteydessä olleet seikat ikäryhmittäin sukupuolen mukaan jaoteltuna.

Käyttöpäätökseen vaikuttavat	Sukupuoli	Ikäryhmät					Yhteensä
		25–35 v.	35–44 v.	45–54 v.	55–64 v.	65–74 v.	
Käyttömukavuus	Miehet	1	4	2	-	1	8
	Naiset	-	1	1	-	-	2
Yhteensä		1	5	3	-	1	10
Hankintahinta	Miehet	-	-	1	-	1	2
	Naiset	1	-	1	-	-	2
Yhteensä		1	1	2	-	1	4
Ulkonäkö	Miehet	-	-	1	-	1	2
	Naiset	1	1	-	-	1	3
Yhteensä		1	1	1	-	2	5

Lisäksi haastateltavat olivat sitä mieltä, että varsinkin pelastusliivit ovat tilaa vieviä ja hankalia säilyttää. Myös veneilijöiden asenteilla katsottiin olevan merkitystä.

Veneilijän kommentti:

”Tapa, laiskuus, totuttu siihen, ettei oo liivejä käytetty. Ja varmaan niinku, sellanen ajatus, harhaluulo, että jos veneest tippuu, niin osaanhan miä uija.”

6.4 Pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöä edistävät tekijät

Haastatelluilta kysyttiin keinoja pelastus- tai kelluntapukineiden käytön edistämiseen. Noin puolet, eli 11 haastateltavaa ilmaisi mielipiteensä asiasta. Vastauksissa nousi esiin neljä keinoja, joilla katsottiin voitavan lisätä pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöä. Ne olivat käyttömukavuuden parantaminen, ulkonäköön panostaminen ja hankintahinta. Lisäksi kaksi vastaajaa oli sitä mieltä, että käyttöpakolla voitaisiin vaikuttaa käyttöön. (Taulukko 7.)

Veneilijöiden kommentteja:

”Jos tulis näit kelluntatakkii jotka kääntäis, niin se ois vähä muodikkaampi ja värikäämpi nuorison mieleen.”

” Pakko, käyttöpakko pienveneisiin. Pitäis olla rangaistavana tekona niin se vois auttaa siihe aktiivisuuteen. Mitään muuta konstia ei oo. Koska oishan ne keksitty jo, jos siihen ois joku konsti.”

Lisäksi parannusehdotuksena tuli esille näkyvyyden parantaminen:

”Ajatellaa jos siä jouut veteen, niin täytyis siin olla vähä heijastinpintaa. Vois olla joku valo tai sellanen. Jos oot syysmyrskys tuol aaltojen seas, ni miten hyvin sinut nähää ku siä lillut siäl.”

Taulukko 7. Pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöä edistävien mielipiteiden jakautuminen ikäryhmittäin sukupuolen mukaan jaoteltuna.

Ehdotukset käytön edistämiseksi	Sukupuoli	Ikäryhmät					Yhteensä
		25–34 v.	35–44 v.	45–54 v.	55–64 v.	65–74 v.	
Käyttömukavuuden parantaminen	Miehet	1	2	-	-	2	5
	Naiset	-	-	-	-	-	-
Yhteensä		1	2	-	-	2	5
Ulkonäköön panostaminen	Miehet	-	1	-	-	1	2
	Naiset	-	1	-	-	-	1
Yhteensä		-	2	-	-	1	3
Käyttöpakko	Miehet	-	-	1	-	-	1
	Naiset	-	1	-	-	-	1
Yhteensä		-	1	1	-	-	2
Hankintahinta	Miehet	-	-	-	-	-	-
	Naiset	-	1	-	-	-	1
Yhteensä		-	1	-	-	-	1

6.5 Alkoholia veneessä

Haastattelujen yhteydessä tarkkailtiin myös alkoholin mukanaoloa veneissä. Sitä ei kysytty erikseen, vaan se huomioitiin ainoastaan silmämääräisesti. Kuudessa veneessä oli mukana alkoholia. Kahdessa veneessä kuljettaja nautti alkoholia haastattelun aikana. Heistä toinen oli huviajolle menossa ja toinen oli lähdössä kalastamaan. Ne veneet, joissa alkoholipakkauksia ei ollut avattu, olivat menossa mökille juhannuksen viettoon.

7 POHDINTA JA PÄÄTELMÄT

Vesillä liikkuminen on jokaisen oikeuksiin kuuluva asia (Vesilaki 22.5.2011/587, 3. §). Lisäksi Suomessa huviveneen kuljettajalta ei vaadita minkäänlaista tutkintoa. Ainoastaan rekisteröidyn moottoriveneen kuljettajan ikäraja on 15 vuotta (Vesiliikennelaki 20.6.1996/463, 6. §.) Vesillä liikuttaessa on aina vaara joutua vedenvaraan syystä tai toisesta. Ilman pelastus- tai kelluntapukineita veneilevien hukkumis-kuoleman riski on suurempi kuin niillä veneilijöillä, joilla on ne puettuna (Luntiala ym. 2004). Tutkimusaihetta valittaessa vesiliikenteeseen ja pelastus- ja kelluntapukineisiin liittyvä tutkimusaihe tuntui heti mielenkiintoiselta. Tutkimuksen alkuvaiheessa yritin ensin etsiä aikaisempia tutkimuksia. Pian kävi kuitenkin ilmi, ettei asiaa ole aiemmin tutkittu pelastus- tai kelluntapukineiden käytön kannalta eikä aiempia tutkimuksia aiheesta ole löydettävissä. Siksi tässä opinnäytetyössä halusin tutkia, mitkä asiat ovat yhteydessä pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseen, jotta ymmärrettäisiin paremmin, miksi osa veneilijöistä ei käytä niitä veneillessään.

Päätös tutkimuspaikasta tarkentui, kun selvisi, että pienvenesatamien laiturialueet ovat varkaiden takia nykyisin suljettuja. Veneilijöitä olikin tämän takia vaikea saavuttaa. Siksi olikin käytännöllistä valita tutkimusentekijää lähin venesatama, jossa oli helppo käydä katsomassa, olisiko haastateltavia veneilijöitä. Itärannan venesatamassa oli myös runsaasti tutkimukseen kokonsa puolesta soveltuvia veneitä. Juhannusaatto 22.6. oli ajankohtana hyvä (6 haastattelua) runsaan veneliikenteen takia.

7.1 Tulosten tarkastelu

Yhtä lukuun ottamatta kaikki tähän tutkimukseen haastatteleman veneilijät suhtautuivat pelastus- tai kelluntapukineisiin myönteisesti ja ymmärsivät niiden turvallisuutta lisäävän vaikutuksen. Kuitenkin 8 haastateltua 21:stä ilmoitti, ettei käytä pelastus- tai kelluntapukineita veneillessään. Kielteistä käyttöpäätöstään he perustelivat mm. huonolla käyttömukavuudella. Lisäksi osa heistä oli sitä mieltä, ettei heille mitään satu, kun on niin lyhyt venematka ja he ovat uimataitoisia.

Haastateltavien vastauksista kävi myös ilmi, että varsinkin vanhemmat pelastusliivimallit koettiin hankaliksi ja epämukaviksi käyttää. Kukaan haastatelluista ei kertonut käyttävänsä ns. perinteisiä pelastusliivejä, vaan paukkuliivejä tai muita kelluntapukineita. Meren rannikkoalueilla veneiltäessä olosuhteet voivat muuttua nopeasti, ja se asettaa pelastus- tai kelluntapukineiden valinnalle erityisvaatimuksia. Rannikkovesille suositellaankin vähintään 150 N luokkaan kuuluvia pelastusliivejä (Pelastusliivit. Wikipedian internetsivut). Suositukseen nähden osa haastatelluista veneilijöistä käyttikin nostokyvyltään ja muilta ominaisuuksiltaan rannikkoalueelle soveltumattomia kelluntapukineita. Käyttömukavuuden lisäksi myös pukineiden ulkonäön ja hankintahinnan arveltiin vaikuttavan. Ulkonäön ajateltiin vaikuttavan erityisesti nuorten veneilijöiden käyttöpäätökseen. Tulevaisuutta ajatellen on kuitenkin hyvä, että jos veneessä oli lapsia, heillä kaikilla oli pelastusliivit puettuina.

Hankintahinta oli käyttöön vaikuttava tekijä niille, jotka eivät muutenkaan käyttäneet pelastus- tai kelluntapukineita. Siitä ei kuitenkaan ole näyttöä, vaikuttiko vastaajien taloudellinen tilanne pukineiden hankintaan ja sitä kautta niiden käyttämättömyyteen. Keinoina käytön lisäämiseksi, vastaajien ehdottamat käyttömukavuuden parantaminen, ulkonäköön panostaminen, käyttöpakko sekä hankintahintaan vaikuttaminen, ovat käyttöpakkoa lukuun ottamatta yhteneväiset verrattuna mielipiteisiin käyttöpäätökseen vaikuttavista seikoista.

Käyttöpakkoa on ehdotettu eri tahojen suunnalta aiemminkin (mm. Luntiala ym. 2004, 23). Se on kuitenkin lainlaatioille hankala asia, mielletäänhän vesillä liikkuminen jokamiehen oikeuksiin kuuluvaksi.

7.2 Tulosten luotettavuus ja yleistettävyys

Tässä opinnäytetyössä pyrin selvittämään Kotkan kaupungin alueella olevien pienvenesatamien veneilijöiltä heidän pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseensä yhteydessä olevia seikkoja. Tutkimusmenetelmänä käytin puolistrukturoitua teema-haastattelua, jossa kysymysrunko oli kaikille sama. Kysyin vastaajilta aluksi perustiedot strukturoidusti. Muut kysymykset esitettiin teemakysymyksinä suullisesti haastateltaville. Nauhoitin haastattelut ja litteroin (purin tekstimuotoon) heti haastattelun jälkeen. Haastateltavat venekunnat valitsin satunnaisesti. Tutkimustulokset on kerätty suoraan haastatelluille tehtyjen kysymysten nauhoitteiden litteroinneista ja ne on analysoitu sisällön erittelyn keinoin. Olen myös pyrkinyt kuvaamaan ne mahdollisimman selkeästi ja ymmärrettävästi. Tutkimustulokset myös julkaistaan, ja tutkimus on kokonaisuudessaan luettavissa ammattikorkeakoulujen Theseus opinnäytetöiden julkaisuarkistossa työn valmistuttua.

Lähdekirjallisuutena on käytetty yleisesti hyväksyttyä ja laadukasta tutkimuskirjallisuutta, oikeusministeriön ylläpitämää Finlex- valtion säädöstietopankkia, sekä luotettavien tahojen tekemiä tutkimusraportteja ja tilastoja. Myös internetsivusto Wikipediaa voidaan tässä tapauksessa pitää luotettavana lähteenä, koska siinä mainitut tiedot ovat tarkistettavissa muista lähteistä. Standardisarja EN ISO 12402 osat 1-10 tiedot ovat muista lähteistä vaikeasti saatavissa. Alkuperäislähteen käyttäminen olisi vaatinut sen itselle ostamista.

Tutkimustuloksia on vaikea yleistää, koska pelastus- tai kelluntapukineiden käytöstä ei ole aiempaa tutkimustietoa löydettävissä huviveneonnettomuustilastoissa olevia mainintoja lukuun ottamatta.

7.3 Tutkimuksen etiikkaan liittyvät asiat

Tutkimuksen eettisyyteen pyrittäessä, tutkimushaastatteluun osallistuminen ja kysymyksiin vastaaminen tapahtui vapaaehtoisesti ja täysin anonymisti. Haastateltaville kerrottiin ennen haastattelua mikä tutkimus on kyseessä. Samoin kerrottiin, että haastattelu nauhoitettaisiin ja ettei haastattelumateriaalia käytettäisi muuhun kuin tähän tutkimukseen. Myös se kerrottiin, että haastatteluaineisto: nauhoitteet sekä kirjallinen

aineisto hävitetään tutkimuksen valmistumisen jälkeen. Haastateltavat saivat myös tiedon, että tutkimus julkaistaan ammattikorkeakoulujen Theseus opinnäytetöiden julkaisuarkistossa. Tutkimuksen kulku ja tutkimustulokset on kerrottu tässä raportissa taulukoin ja suurin lainauksin. Suorat lainaukset on esitetty siten, ettei niistä paljastu vastaajan henkilöllisyys. Lisäksi on pyritty mahdollisimman tarkkaan vastaajien esittämään ilmaisuun.

7.4 Tutkimuksesta saatu hoitotieteellinen hyöty

Aihealueena tutkimusaihe on osa kansanterveyden edistämistä ja väestön arjen turvallisuuden varmistamista, ja siksi tärkeä. Tutkimus ja sen tulokset ovat suoraan hyödynnettävissä EK-ARTU- hankkeessa.

Huviveneilyonnettomuuksissa hukkuneiden määrä on aivan liian suuri. Tällä tutkimuksella onkin pyritty antamaan pohjaa, niille kehittämistoimille, joilla saadaan lisättyä veneilijöiden pelastus- ja kelluntapukineiden käyttöä. Tutkijalle tämän työn tekeminen on ollut kiinnostavaa aihealueen läheisyyden takia. Tutkimuksen tekeminen, on myös opettanut hoitotieteellisen tutkimuksen peruseräitä ja lisännyt valmiuksia tutkimustyöhön.

7.5 Jatkotutkimusaiheet

Aihepiirinä huviveneilyn kehittäminen on merkittävä turvallisuuteen vaikuttava asia. On puhuttu jonkinlaisen veneenkuljettajatutkinnon suorittamisvaatimuksesta. Jatkossa voisi tutkia erilaisten tutkintojen, kuten huvivene-, saaristo- tai rannikkolaiivuritutkintojen suorittamisen vaikutusta veneilykäyttäytymiseen ja veneilyturvallisuuden parantamiseen. Tutkimustuloksista saisi näin lainlaatioille pohjaa päätösten tueksi.

7.6 Tiivistäen tutkimustulokset

Tämän tutkimuksen tekeminen on saanut minut ymmärtämään hoitotieteellistä tutkimustyötä ja antanut valmiuksia sen tekemiseen. Myös pelastus- ja kelluntapukineiden tuote-kehittelylle katson tämän tutkimuksen tuloksista olevan hyötyä. Pelastus- tai ve-

neilyliivit olisi saatava niin helpoiksi ja miellyttäviksi käyttää, että se olisi eräänlainen automaatio veneilemään lähdetessä. Luutuneisiin asenteisiin tuskin voidaan vaikuttaa, mutta toivottavasti vanhempien esimerkin avulla saadaan nuoremmat veneilijät käyttämään pelastus- tai veneilyliivejä ja sitä kautta toimintakulttuuri muuttumaan.

Yhteenvetona, haastattelujen perusteella voi todeta, että

1. Pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöä estävät seuraavat tekijät
 - huono käyttömukavuus
 - ulkonäölliset seikat
 - kallis hankintahinta.

2. Pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöä edistävät seuraavat tekijät
 - käyttömukavuuden parantaminen
 - ulkonäköön panostaminen
 - hankintahintaan vaikuttaminen
 - käyttöpakko.

3. Pelastus- tai kelluntapukineiden tulisi olla
 - helppoja pukea ja miellyttäviä pitää yllä.
 - paremmin näkyviä pimeällä ja kovassa merenkäynnissä.
 - pelastusliivin ja kelluntatakin yhdistelmä.

LÄHTEET

Eskola, J. & Vastamäki, J. 2001. Teemahaastattelu: Opit ja opetukset. Teoksessa: Aaltola, J. & Valli, R. (toim.) 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. PS-kustannus. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.

Finlex, Merilaki 15.7.1994/674.

Finlex, Vesilaki 22.5.2011/587.

Finlex, Vesiliikenneasetus 7.2.1997/124.

Finlex, Vesiliikennelaki 20.6.1996/463.

Juuri-Oja Heikki. 30.3.2011. Paukkuliivit- parhaassakin puutteita. Venenetti. Tiivistelmä Vene-lehdessä 4/11 julkaistusta tekstistä. Saatavissa:

<http://venenetti.fi/jutut/paukkuliivit-parhaassakin-puutteita> [viitattu 22.9.2012]

Kotkan kaupunki – Tietoa Kotkasta. Saatavissa: http://www.kotka.fi/tietoa_kotkasta [viitattu 20.10.2012]

Leppä, V. 2008. Mukavuus paranee paukkuliiveissäkin. Kippari 11/2008. Saatavissa: <http://www.pelastusliivi.fi/files/kippari2008.pdf> [viitattu 12.6.2011]

Luntiala, P., Komulainen, M-L., Larsson, N-E., Wallin, A & Lyytikäinen, J. 2004. Kuolemaan johtaneet veneilyonnettomuudet vuosina 2000–2002. Tutkimusraportti. Sisäasiainministeriön julkaisu 11/2004. Saatavissa: <http://www.intermin.fi/julkaisu/112004?docID=24988> [viitattu 12.5.2012]

Merenkulkualan asiasanasto. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun internetsivut. Saatavissa: <http://merisanasto.kyamk.fi/aihe.php?q=256> [viitattu 12.6.2011]

Mäkilä, M. 2009. Veneonnettomuudet ja niihin johtaneet syyt. Opinnäytetyö. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. Saatavissa:

<https://publications.theseus.fi/handle/10024/1529/browse?value=M%C3%A4kil%C3%A4%2C+Minna&type=author> [viitattu 12.5.2012]

Oksa, E. 2006. Kellunta- ja pelastusliivien standardit, testausmenetelmät ja vaatimukset. Opinnäytetyö. Tampereen ammattikorkeakoulu. Saatavissa:

<http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/9961/TMP.objres.837.pdf?sequence=2> [viitattu 5.9.2012]

Pelastusliivit. TraFin ylläpitämät Veneily.fi- internetsivut. Saatavissa:

<http://www.veneily.fi/veneilyturvallisuus/pelastusliivit> [viitattu 29.8.2012]

Pelastusliivit. Wikipedian internetsivut. <http://fi.wikipedia.org/wiki/Pelastusliivit> [viitattu 27.8.2012]

TraFi, Tilastokeskus. 2011. Vesiliikenneonnettomuustilasto, ennakkotieto tammi-joulukuu 2011. Saatavissa:

http://www.trafi.fi/filebank/a/1329135789/356614ec8e734ee0c64e377c8edcad38/9258-VESILONN_2011_1-12_ennakko.pdf [viitattu 12.5.2012]

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Kustannusyhtiö Tammi.

Veneilyturvallisuus. TraFin ylläpitämät Veneily.fi- internetsivut. Saatavissa:

<http://www.veneily.fi/veneilyturvallisuus> [viitattu 19.10.2012].

HAASTATTELUTUTKIMUKSEN KYSELYLOMAKE OPINNÄYTETTÄ VARTEN.

Rasti ruutuun.

1. Ikä: _____ v.

2. Sukupuoli:

1 Mies

2 Nainen

3. Venematkan tarkoitus:

1 Mökille

2 Kalaan

3 Huviajtoa

4 Muuta, mitä?

4. Käytätkö pelastus- tai
kelluntapukineita

1 Kyllä

2 Ei

Havainnoi myös onko alkoholia veneessä 1 On

2 Ei

TEEMAKYSYMYKSET ONGELMITTAIN.

1. Mitkä asiat ovat yhteydessä pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöpäätökseen?

- Miten koet pelastus- tai kelluntapukineet?
- Mitä hyvää näet pelastus- tai kelluntapukineiden käytössä?
- Mitä huonoa näet pelastus- tai kelluntapukineiden käytössä?
- Mitä ongelmia koet pelastus- tai kelluntapukineiden käytössä?
- Miten pelastus- tai kelluntapukineiden ulkonäkö vaikuttaa käyttöpäätökseen?
- Miten pelastus- tai kelluntapukineiden hankintahinta vaikuttaa käyttöpäätökseen?
- Tiedätkö mitä vesiliikenneasetus määrää pelastus- tai kelluntapukineista?

2. Mitkä tekijät haastateltavien mielestä edistäisivät pelastus- tai kelluntapukineiden käyttöä?

- Minkä luulet olevan syyn pelastus- tai kelluntapukineiden käyttämättömyyteen?
- Miten kehittäisit pelastus- tai kelluntapukineita?